

i Løbet af denne Rigsdagssamling at kunne faa denne store og vigtige Sag til Ende, og jeg skal selvfølgelig være rede til naar som helst at forhandle med det eventuelle Udvalg baade om Sagen i sin Helhed og om de enkelte Forandringer, man kunde ønske her eller der i Lovforslaget.

Formanden: Folketingsmanden for Odense Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Martin Madsen: Den højtærede Minister erkendte, at det er et Billighedskrav for Byerne at faa Erstatning for Udgifterne til de anlagte Slagtehus, men hævdede, at samtidig var det ogsaa et Billighedskrav for Kødproducenterne kun at komme til at betale een Gang. Det er vistnok rigtigt, det er disse to Krav, man maa søge at afbalancere mod hinanden. Men naar den højtærede Minister derefter udtaler, at det er det kommunale Selvstyre, der har skabt disse Institutioner, og at det derfor maa tage Skade for Hjemgæld, naar der nu sker Forandringer deri, og at han ikke kunde erkende, at Staten var nogen Erstatning skyldig paa dette Omraade, saa skal jeg dog dertil sige, at det mener jeg ikke er rigtigt. Forholdet er det, at denne Lov kommer til at gøre Indgrib i det kommunale Selvstyre. Dette har nemlig i god Tro og i Henhold til den bestaaende Lovgivning, med Justitsministeriets Godkendelse af Sundhedsvedtægterne og Indenrigsministeriets Tilladelse til at optage de dertil fornødne Laan — med alt dette in mente, har man bygget og skabt de Udgifter, man nu har. Lovforslaget giver nu ganske vist nogen Erstatning, men i ethvert Tilfælde det tilsigter at omstyrte det nu bestaaende kommunale Selvstyre; men naar Lovgivningen omstyrter det kommunale Selvstyre paa et saadant Punkt, hvorved der kan ske store Tab, kan jeg ikke skønne rettere, end at, selv om man nok saa meget vil hævde, at der ikke foreligger noget juridisk Krav, er der i den Grad et Billighedskrav, at man ikke kan komme uden om det, hvilken Vej man end vil gaa.

Jeg takker i øvrigt den højtærede Minister, fordi han har anerkendt Kravet ved at optage den paagældende Bestemmelse i Lovforslaget, men jeg kan dog, som sagt, ikke erkende, at det er rigtigt, hvad den højtærede Minister udtalte, at Byerne maatte tage Skade for Hjemgæld, da det er det kommunale Selvstyre, der

har skabt Institutionerne. Ganske vist, det har det gjort, men det har gjort det i Henhold til de bestaaende Love og med Statsmaskineriets Tilladelse.

Formanden: Tiden for en kort Bemærkning er omme.

K. M. Klausen: Det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. T. Nielsen) citerede i Dag nogle Sætninger af en Tale, jeg holdt her i Tinget 1898, og nogle Stykker af et Foredrag, jeg holdt omtrent samtidig paa nogle offentlige Møder her i Byen. Det ser ud til, som om den Tale, jeg holdt her i 1898, har gjort et ufor-glemmeligt Indtryk paa det ærede Medlem, for han har citeret den ikke alene i Aar, men hver Gang, denne Sag er til Forhandling, oplæser han Stykker af den. Det glæder mig, at han skænker mine Ord saa stor Opmærksomhed. Det var sikkert ogsaa en meget god Tale efter Forholdene den Gang. Lad os se, hvorledes Forholdene vare i 1898!

Jeg udtalte, at der laa, foruden Fæstningsvolden omkring København, en sanitær Vold udenom København. Den sanitære Vold bestod deri, at det var forbudt samtlige Slagterier her i Danmark at indføre Slagteriaffald til København. Det kunde man jo godt betegne som en sanitær Vold, at et godt, nyttigt og billigt Fødemiddel skulde det ligefrem være forbudt at indføre her til København. Det var det, vi protesterede imod den Gang; og den Protest, vi københavnske Borgere rejste i Forening med en Række Medlemmer af Landbostanden, har gjort sin Virkning, saaledes at den sanitære Vold nu er forsvunden. Nu have Slagterierne fri Adgang til at indføre deres Slagteriaffald her i København, uden at det skal efterkontrolleres. Saaledes ere Forholdene nu langt, langt forskellige fra, hvad de vare tidligere. Det ærede Medlem har ikke noget at bebrejde mig i den Henseende. Tværtimod synes jeg snarere, han skulde være den Tak skyldig, der arbejdede hen til at faa hævet et saa urimeligt Forbud som det, der den Gang var gældende for København.

Jeg kan give det ærede Medlem Ret i de Betragtninger, han gjorde gældende, at de Afgifter, vi fremtidig ville kunne opkræve efter § 2, sidste Stykke, ere en ren og skær Accise. Saaledes kaldte han det, og jeg forstaar saa udmærket godt, at han er stærkt stemt derimod, og det Standpunkt, siger jeg, kan jeg godt billige.